

Ylös ja alas ja taas alas

Yksityiselle sektorille on ollut iät ajat ominaista, että välillä menee hirveän hyvin ja välillä taas tulee takapakkia ja hyvä kun firma selviää, uudistuu ja ponkaisee uuteen nousuun. Nousuaikana kerätään taskut täyteen voittoja ja laskukautena katsotaan, että ne ovat hyvässä jemmassa tai pahimmassa tapauksessa menetetään kokonaan eivätkä piisaakaan.

Sodanjälkeisenä kautena näytti julkinen sektori olevan linjalla, jossa se hitaasti mutta varmasti vähitellen kasvoi elintason parantuessa. Tätä maata rakennettiin ja sen asukkaista pidettiin yhä parempaa huolta. Tähän yhteiskuntamme jälleenrakennustyöhön ja paremman yhteiskunnan luomiseen osallistuivat myös lukuisat julkisen sektorin työntekijät. Valtio ja kunta ei koskaan ole tarjonnut työntekijöilleen kovin kaksista vastinetta tästä työstä, mutta sen on pitänyt olla sitten myös varmaa ja pysyvää.

Tällaisena elämänmeno jatkui 90-luvun alkuun saakka, jolloin kaikki muuttui. Syystä tai toisesta enemmän tai vähemmän vakaasti jatkunut sodanjälkeinen jatkuva kasvu ajautui katastrofitalaan, josta seurasi monen asian ja elämänkin mureneminen. Kaikkialla leikattiin myös valtiolla ja kunnilla. Herrojen leikkausperiaate oli valintojen ja osaamisen puutteen vuoksi tämä juustohöyläperiaate. Kammareissa päätettiin, että numerot pienemmiksi ja käytännön operaatiot hoitakoot ne, jotka varsinaisia töitä muutenkin hoitavat.

No, tällaisiakin töitä oli sitten aletta- va hoitaa kun käsky kävi. Helsingin kau-

punkimittausosastollakin käynnistettiin saneeraustoimet, jotka alkurysäyksen jälkeen jatkuivat useamman vuoden. Väkeä ja tilaa vähennettiin, maastopiirejä yhdistettiin ja organisaatiota tarkistettiin. Saneerauksen tuloksena kustannustaso pudotettiin pysyvästi 20 % eikä sitä ole inflaatiota enempää sittemmin kasvatetukaan.

Viime vuosikymmenen alkuaikojen lamasta maa kuitenkin sitten toipui ja pyrähti kovaan nousuun. Tästä saivat taas jotkut taskut täyteen rahaa, eivät kuitenkaan julkisen sektorin puurtajat. Myös Helsingin kaupungin organisaatio on teknistä sektoria lukuun ottamatta paisunut entisiin mittoihinsa. Mittaustoimen keskeisenä hankaluutena on ollut IT-tekniologian jatkuvan kehittymisen seurauksena syntynyt osaamisongelma, minkä takia on jouduttu etsimään ratkaisuja henkilökunnan rakenteen muuttamiseksi. Prosessi on tuskallisen hidas. Tavoitteena on osaavampi vaikka vähäisempi henkilökunta.

Kuinka ollakaan taas on ajauduttu Helsingin kaupungissa joidenkin järjestelyjen seurauksena tilanteeseen, että jälleen pitäisi leikata ja saneerata. Ensi vuodeksi 4 % ja seuraavana vuonna saman verran lisää. Taas toistuu kammareiden numeropeli eli siellä pienennetään numeroita ja annetaan käsky kentälle, että toimikaa tämän mukaan.

Maanmittaustoimihan on erittäin työvaltainen ala kuten kaikki tiedämme. Karkeasti ottaen kulut jakautuvat siten, että 80 % on palkkauskustannuksia, 10 % kiinteistökustannuksia ja 10 % käyttö-

kustannuksia. Tässä ei ole mukana investointikustannuksia. Kun saadun käskyn mukaan henkilökuntaan ei tulisi kajoja, niin pohdittavaksi jää miten vähentää kokonaismenoista 4 % ja säilyttää palvelut ennallaan ja itse asiassa parantaa niitä. Ja kun kaiken lisäksi taloutta on muutoinkin hoidettu tiukalla kädellä ilman eri kehotustakin.

Mitenkäs tässä tuntuu, että julkisen sektorin jyrääminen, jonka hyvään alkuun päästiin viime lamassa, tulee jatkumaan enemmän tai vähemmän kiivaalla tahdilla tulevaisuudessakin, ellei jokin poikkeuksellista ala tapahtua.

Jürgen Grönfors

jurgen.gronfors@hel.fi